

a/a

Warszawa, dnia 4 października 2016 r.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju i Finansów
Ministerstwo Rozwoju
Plac Trzech Krzyży 3/5
Warszawa

Dot.: Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z powołaniem nowego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zespół ds. CSR) przy Ministrze Rozwoju, pragniemy wyrazić zaniepokojenie jego kształtem. Wbrew informacjom Ministerstwa Rozwoju (MR) z dnia 19 kwietnia br., do prac w Zespole nie zostały zaproszone ani niepowiązane z biznesem organizacje społeczeństwa obywatelskiego, aktywne w obszarze CSR oraz reprezentujące środowiska narażone na skutki nieetycznych i naruszających prawa człowieka praktyk biznesowych, ani przedstawiciele pracowników (związki zawodowe).

Uważamy, że tworząc Zespół w aktualnym składzie osobowym/instytucjonalnym, stracono okazję do powołania platformy dialogu różnych grup interesariuszy, która podobnie jak poprzednie zespoły, przyczyniałaby się do budowania zaufania i zrozumienia pomiędzy różnymi środowiskami. Patronat Rządu dla takiej inicjatywy z pewnością miałby pozytywny wpływ na włączanie się interesariuszy we wsparcie realizacji strategii państwowych oraz konsultacje Krajowego Planu Działań wdrażającego Wytyczne ONZ dot. biznesu i praw człowieka.

Trudno nam zrozumieć jakim kluczem kierowano się przy doborze składu Zespołu, szczególnie że:

- W aktualnym kształcie Zespół składa się przede wszystkim z przedstawicieli podmiotów gospodarczych i organizacji je reprezentujących, reprezentantów największych firm konsultingowych, oraz przedstawicieli świata nauki i organizacji pozarządowych silnie powiązanych z biznesem (np. członkami ich władz są przedstawiciele przedsiębiorstw). Trudno uznać go za zespół reprezentujący różnych interesariuszy w rozumieniu CSR.
- Do prac w Zespole nie zaproszono osób, które pro-bono poświęciły swój czas i środki na realizację zadań, jakie postawił przed sobą poprzedni Zespół ds. CSR przy Ministrze Gospodarki, a których efekty Ministerstwo Rozwoju niejednokrotnie przywoływało jako przykłady efektywnej współpracy administracji publicznej z interesariuszami w obszarze CSR (m.in. wypracowanie rekomendacji dot. wdrożenia dyrektywy unijnej dotyczącej sprawozdawczości informacji niefinansowych przez wybrane firmy, opracowanie przewodnika po standardach raportowania dla przedsiębiorców, tłumaczenie na język polski standardu raportowania GRI.4).

- W braku obecności niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego postulujących strategiczne podejście do CSR i monitorujących działalność przedsiębiorstw, zaproszenie przedstawicieli filantropijnych fundacji korporacyjnych zrzeszonych w Forum Darczyńców, odbieramy jako cofanie dyskusji na temat CSR do poziomu sprzed kilku lat. Nie można bowiem uznać za firmę społecznie odpowiedzialną takiej, która ma hojny fundusz filantropijny, ale na co dzień narusza podstawowe prawa pracowników lub opiera rozwój o rabunkową gospodarkę zasobami naturalnymi. Ważne jest przede wszystkim to w jaki sposób zysk jest wypracowywany, a nie tylko to w jaki sposób jest wydawany.

Jako polska organizacja członkowska OECD Watch, organizacji afiliowanej przy OECD, i koalicja aktywna w omawianym obszarze jesteśmy szczególnie rozczarowani pominięciem w składzie Zespołu przedstawicieli naszych organizacji członkowskich, szczególnie tych których działalność skupia się na monitorowaniu działalności biznesu i reagowaniu w sytuacjach naruszenia standardów.

W naszej ocenie, zważywszy na aktualny skład zespołu lepiej oddawałoby rzeczywistość nazwanie go Zespołem konsultacyjnym z biznesem w obszarze CSR. Zważywszy jednak, że rolę tę pełni już Global Compact Network Poland, trudno nam dostrzec wartość dodaną takiego zespołu przy Ministrze Rozwoju. Szczególnie, że wszystkie standardy CSR (m.in. Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, Wytyczne ONZ dot. Biznesu i Praw Człowieka, ISO 26000, etc.) podkreślają konieczność dialogu z wszystkimi interesariuszami oraz rolę Państwa w jego stymulowaniu, m.in. po to by Państwo mogło się wywiązać ze swoich zobowiązań wynikających z ratyfikowanych umów międzynarodowych w zakresie praw człowieka.

Dominacja środowisk biznesowych w składzie Zespołu ds. CSR, niepokoi także w kontekście niedawnego przeniesienia do Biura Ministra MR Krajowego Punktu Kontaktowego OECD (KPK OECD), który by działać efektywnie musi współpracować na równych zasadach zarówno z biznesem, jak i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i związkami zawodowymi. Jego przeniesienie z PALiZ do MR miało rozwiązać kwestię wewnętrznego konfliktu interesów i ryzyka sprzyjania biznesowi w sytuacjach konfliktowych. Aktualny kierunek zmian polityki w zakresie CSR w ministerstwie i włączenie do dyskusji nad CSR jedynie przedstawicieli świata biznesu, może oznaczać utrzymanie się sytuacji dotychczasowej.

W tej sytuacji niepokoi, że wbrew zasadom prowadzenia KPK OECD, na jego stronie internetowej od czasu przeniesienia do MR zrezygnowano z informacji nt. procedur zgłaszania i rozpatrywania skarg do KPK. Podważa to obowiązującą KPK OECD i rząd polski jako członka OECD zasadę transparentności działania Punktu i nie służy wywiązaniu się państwa z wynikającego z prawa i standardów międzynarodowych obowiązku zapewnienia efektywnych mechanizmów i procedur sądowych i pozasądowych rozwiązywania sporów (w tym KPK OECD). Zaprzepaszcza także dotychczasową pracę KPK OECD w Polsce, dzięki której zaufanie do tej instytucji zaczynało się odradzać.

Dlatego zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o odpowiedź na następujące pytania:

- Jaki jest klucz doboru członków Zespołu ds. CSR?
- Kiedy na stronie MR pojawią się pełne informacje o zasadach zgłaszania i rozpatrywania skarg na naruszenie Wytycznych OECD przez przedsiębiorstwa, w tym formularze skarg oraz w jaki sposób planowane jest wzmocnienie osoby zapewniającej zaplecze administracyjne dla KPK OECD w procesie ew. mediacji w przypadku rozpatrywania skarg?
- Jakie działania Ministerstwo Rozwoju planuje podjąć by zwiększyć efektywność działań KPK OECD w Polsce?

Zwracamy się także z prośbą o rozważenie możliwości uzupełnienia składu Zespołu ds. CSR o przedstawicieli organizacji nie reprezentujących środowisk biznesowych i nie powiązanych z nimi.

Kończąc, polecamy Pana uwadze V. Forum ONZ dot. Biznesu i Praw Człowieka, które odbędzie się w dniach 14-16 listopada br. w Genewie z udziałem ponad 2000 uczestników, podczas którego dyskutowane są trendy oraz najlepsze praktyki umożliwiające wywiązywanie się przez Państwo z obowiązku zapewnienia poszanowania praw człowieka przez przedsiębiorstwa oraz wywiązywania się przedsiębiorstw z odpowiedzialności za ich poszanowanie na co dzień.

Licząc na odpowiedź, pozostajemy

z wyrazami szacunku

Beata Faracik

Koordynatorka Koalicji CSR Watch Polska

w imieniu Koalicji CSR Watch Polska, którą tworzą:

1. Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu (koordynacja)
2. Amnesty International Polska
3. Clean Clothes Polska
4. Frank Bold Foundation Poland (dawniej: Ekologiczny Serwis Prawny)
5. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (dawniej: Dzieci Niczyje)
6. Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu” - Fairtrade Polska
7. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie
8. Fundacja Inna Przestrzeń
9. Instytut Badań Polityczno-Prawnych
10. Koalicja Karat
11. ODE Źródła
12. Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu
13. Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
14. Helsińska Fundacja Praw Człowieka (członek-obszernator)

Koalicja CSR Watch Polska to nieformalna platforma organizacji społeczeństwa obywatelskiego, działających na rzecz ochrony i poprawy przestrzegania praw człowieka i zasad zrównoważonego rozwoju w kontekście prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w międzynarodowych standardach i umowach dotyczących praw człowieka.

Koalicja działa na rzecz poprawy odpowiedzialności biznesu za poszanowanie praw człowieka zgodnie z duchem Wytycznych ONZ ds. Biznesu i Praw Człowieka i Wytycznych OECD dla Przedsiębiorstw Wielonarodowych, dąży do zmiany paradygmatu w tym zakresie poprzez wpływ na otoczenie prawne i standardy działania, kształtowanie etycznych postaw przedsiębiorstw oraz wspieranie promocji odpowiedzialnych postaw konsumenckich i idei Sprawiedliwego Handlu.

Koalicja jest także ważnym i krytycznym obserwatorem aktywności przedsiębiorstw działających w Polsce, polskich przedsiębiorstw działających za granicami państwa; oraz funkcjonowania Krajowego Punktu Kontaktowego OECD i innych instytucji, i organów państwowych odpowiedzialnych za zapewnienie przestrzegania praw człowieka w kontekście biznesu, poprzez tworzenie odpowiednich ram prawnych i polityki państwa w tym zakresie. Koalicja jest członkiem sieci OECD Watch (www.oecdwatch.org).